

MÚSICA

El cantautor Joanjo Bosk torna als seus orígens, amb una banda de rock dur

SOUND & VISION

La mala gestió de The Haçienda, un llegendari local musical de Manchester

ECONOMIA

Epidèmies com el coronavirus provoquen un impacte econòmic difícil de calcular

EL

MAGAZÍN

Divendres, 14 de febrer de 2020

EL GAT FER, CAR DE VEURE

El felí més nostrat és un dels carnívors menys freqüents

REPORTATGE

EL GAT FER, EL FELÍ DELS BOSCOS CATALANS

Un dels primers exemplars de gat fer fotografiats a la comarca d'Osona, l'any 2013

Un gran nombre de llars estan familiaritzades amb la presència de gats domèstics, però els seus homòlegs salvatges, els gats fers, passen molt més desapercebuts: poques persones poden afirmar haver-ne observat algun individu en llibertat. La seva activitat fonamentalment nocturna i la seva preferència per indrets allunyats de la civilització humana són les principals causes del desconeixement que l'envolta. Durant aquests darrers anys, però, l'estudi del gat fer ha permès descobrir noves característiques de l'espècie i confirmar la seva presència a llocs inesperats.

Text: Marc Vilella, Carles Martorell i Ferran Sayol
Fotografia: Grup de Naturalistes d'Osona

El gat fer o gat salvatge europeu (*Felis silvestris silvestris*) ja fa més de 100.000 anys que viu als boscos del nostre entorn i, actualment, es creu que té una àrea de distribució dividida en quatre fragments principals: Europa Central (principalment Alemanya i el nord de França), Balcans, península Itàlica i península Ibèrica. A dia d'avui, és l'únic felí autòcton que trobem a Catalunya, principalment al Pirineu i el Prepirineu, però també en conjunts muntanyosos més meridionals com el Montseny o els Ports de Tortosa-Beseit. No obstant, el nombre d'individus detectats en cadascuna d'aquestes últimes localitats és més aviat reduït.

Dins el territori català, el gat fer acostuma a seleccionar territoris amb presència de rouredes, fagedes o pinedes que s'alternen amb prats, conreus o zones arbustives. En aquests últims espais oberts, acostuma a trobar les seves preses principals: els petits mamífers (ratolins, talpons i musaranyes), tot i que ocasionalment també pot consumir preses més grans, com ara conills, o bé altres grups de vertebrats (ocells, amfibis o rèptils). El gat fer acostuma a entrar en zel a mitjans d'hivern (gener i febrer) i les femelles tenen cries només una vegada a l'any. Cada femella sol donar a llum a uns dos o tres cadells per part, que solen fer els primers passos als voltants del mes d'abril i acompanyen la mare fins a finals d'estiu com a mínim.

Malgrat que el gat fer habita diferents països, existeixen evidències d'una tendència negativa general de les poblacions de l'espècie durant l'últim segle a bona part de la seva àrea de distribució. Conseqüentment, el gat fer està actualment protegit a Catalunya per la Llei de protecció dels animals (categoria B), a escala estatal per aparèixer al Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial i en l'àmbit

europeu per la Directiva Hàbitats (annex IV).

Entre les principals amenaces que afecten aquest felí destaquen la pèrdua i fragmentació de l'hàbitat, exemplificada per la disminució de la superfície terrestre ocupada per mosaics naturals (àrees on es combinen boscos i espais oberts), i l'encreuament reproductiu amb gats domèstics. L'aparellament amb el seu parent domèstic és un fenomen especialment alarmant, ja que la descendència resultant perd progressivament les característiques pròpies i ancestrals del gat fer, reduint així la seva capacitat de sobreviure i desenvolupar-se amb èxit al medi salvatge. Tenint en compte que el gat fer rarament s'apropa al medi urbà, l'amenaça depèn en gran mesura de l'existència de gats sovint anomenats "ferals" o "assilvestrats", que corresponen a gats domèstics escapats o abandonats que s'han acostumat a viure temporalment lluny de les persones i que cal evitar confondre amb gats fers.

Segons estudis genètics, els gats que freqüenten les llars humanes no provenen de la domesticació del gat fer europeu, del qual s'ha parlat fins ara, sinó de l'altra subespècie de gat fer que es coneix a escala mundial, el gat salvatge africà (*Felis silvestris lybica*). L'origen d'aquesta domesticació se situa

Sector occidental del massís del Montseny, on habita una petita població de gat fer

Muntatge d'una de les càmeres de trampeig fotogràfic que s'utilitzen en el seguiment de l'espècie

fa uns 9.500 anys, quan els agricultors i ramaders del neolític es beneficiaven de l'habilitat del felí per capturar rosegadors que s'alimentaven de les seves provisions. Malgrat la selecció artificial d'individus que els humans han exercit al llarg del temps i l'aparició, el segle passat, de les diferents races de gats domèstics que es coneixen avui en dia, distingir un gat fer a ull nu continua sent una tasca complicada. No obstant això, si ens fixem en el patró de pelatge del gat fer, hi ha una sèrie de caràcters que ajuden a diferenciar-lo de les races domèstiques més similars. Els principals són: (1) quatre ratlles negres darrere el cap que poden prolongar-se per l'inici de l'esquena; (2) una línia negra dorsal que li recorre el llom i finalitza just a l'inici de la cua (en els gats domèstics semblants, aquesta línia sol continuar cap a la cua, unint els anells); (3) una cua més gruixuda que la dels gats domèstics, amb 2-5 anells de color negre separats entre ells i a prop de la punta, que generalment també és de color negre; (4) una aurèola blanca a la zona de la gola que pot estar acompanyada de collars negres.

Destinar esforços a conservar les poblacions de gat fer és important per frenar la tendència negativa en què està immersa l'espècie darrerament. Si s'aconsegueix que les poblacions tinguin un nombre d'individus estable, s'assegurarà un bon funcionament dels ecosistemes de què formen part i on juguen un paper imprescindible com a responsables de regular l'abundància de les seves preses i conseqüentment mantenir l'equilibri de les xarxes tròfiques i la taxa de reciclatge de la matèria.

El primer pas en l'aplicació de mesures destinades a millorar l'estat de conservació d'una espècie consisteix a conèixer detalladament la situació en què es troba. L'any 2013, un conjunt

2 de voluntaris del Grup de Naturalistes d'Osona, delegació de la Institució Catalana d'Història Natural, va iniciar el Projecte Gat Fer amb l'objectiu de descobrir les localitats de la comarca osonenca habitades per l'espècie i calcular el nombre aproximat d'individus que viuen en cada una d'aquestes.

3

Mitjançant la tècnica del trampeig fotogràfic, el Projecte Gat Fer ha pogut obtenir informació del felí en diverses zones: la Serra de Milany (Vidrà), el Bisaura, el Lluçanès o el massís del Montseny. Els valors d'abundància calculats per les poblacions estudiades indiquen la presència d'entre dos i quatre individus de gat fer en 10 quilòmetres quadrats d'hàbitat òptim, convertint l'espècie en un dels mamífers carnívors menys freqüents a Osona: generalment per darrere de la guineu, el teixó, la geneta o la fagina.

Durant els propers anys, el projecte vol continuar en la línia d'investigació que ha seguit des dels seus inicis, però amb una atenció especial a intentar avaluar el grau d'introgressió genètica que pateixen les poblacions de gat fer a causa de l'encreuament amb els seus parents domèstics. A més, el fet de potenciar la divulgació de la informació que es recull i de les problemàtiques associades a l'espècie es considera un aspecte clau per millorar-ne la conservació. Per aquest motiu, s'espera poder repetir jornades de camp obertes al públic, com la del passat mes d'abril al Parc Comarcal de Montesquiu, on els participants van poder conèixer de primera mà la tasca que fa el projecte i els resultats obtinguts. Per saber-ne més detalls, podeu consultar la web <www.gno.cat>.

El trampeig fotogràfic

El gat fer és un mamífer més aviat esquerp i, per tant, difícil d'estudiar. La tècnica més assequible per detectar-ne la presència de manera fiable és el trampeig fotogràfic, basat en la instal·lació de càmeres que funcionen les 24 hores del dia i que s'activen automàticament quan detecten moviment d'animals de sang calenta (mamífers i ocells), prenent fotos o vídeos on queden gravades l'hora i la data de captura.

En primer lloc, cal decidir l'àrea que es vol prospectar i la quantitat de càmeres que es necessita. Tanmateix, el lloc exacte on es col·loca cada càmera té una importància considerable, ja que la probabilitat que el gat fer visqui a la regió escollida i no sigui detectat és alta. Per aquest motiu, busquem indrets on hi hagi evidències d'activitat de la fauna, principalment petits corriols on observem trepig, petjades o excrements. En el cas específic del gat fer, és interessant que el lloc sigui aïllat i prop d'espais oberts, que utilitza per caçar les seves preses.

Les càmeres s'acostumen a lligar a un arbre, a una alçada d'entre 30 i 100 centímetres, i s'inclinen per tal que enfoquin la major part possible del corriol. D'aquesta manera, es maximitza la probabilitat que el gat fer aparegui a la foto: generalment passa menys de mig segon entre que la càmera detecta l'animal i es dispara, però si va corrent podria passar inadvertit!

Després d'un mes d'haver instal·lat les càmeres, anem a fer la primera revisió. Quan arribem, com-

provem que la càmera es manté en la posició òptima i continua funcionant amb normalitat. Tot seguit, extraïem la targeta de memòria, que en general sol contenir prop d'un centenar d'imatges, i la canviem per una de buida. La incertesa és màxima i no volem esperar, per això introduïm la targeta amb les fotografies a l'ordinador portàtil i, si hem tingut molta sort, podem observar el gat fer en plena acció!

L'interès pel gat fer a Catalunya

El poc coneixement sobre l'estat de les poblacions de gat fer ha despertat l'interès de científics i naturalistes des de fa unes dècades. A finals del segle passat, un cop definida la distribució general de l'espècie al conjunt de Catalunya, la Generalitat va destinar esforços a intentar augmentar el nombre d'efectius d'algunes de les poblacions catalanes més fràgils a través d'alliberaments d'exemplars criats en captivitat al Centre de Fauna de Vallcalent. Les zones escollides van ser els Ports de Tortosa-Beseit, el Prepirineu (Pallars Jussà) i el massís del Montseny. Malauradament, l'èxit d'aquests programes de reforç poblacional no va ser l'esperat.

Des d'aleshores, amb l'objectiu de promoure la conservació de l'espècie, diferents estudis d'àmbit local han intentat millorar el coneixement del gat fer al territori català, ja sigui identificant noves poblacions, seguint els desplaçaments d'alguns individus concrets o fins i tot determinant el seu grau d'hibridació. L'obtenció de resultats prometedors ha afavorit un increment progressiu del nombre de projectes any rere any. Uns projectes, fonamentalment de caire voluntari, que en alguns casos han tingut la sort de comptar amb el suport d'entitats reconegudes que vetllen per la conservació de la fauna autòctona.

En el cas del Projecte Gat Fer, impulsat pel Grup de Naturalistes d'Osona (GNO-ICHN), el suport rebut des dels seus inicis per part de la mateixa Institució Catalana d'Història Natural (ICHN) i aquest any 2019 per la Diputació de Barcelona i especialment per la Fundació Barcelona Zoo a través de la beca Antoni Jonch ha permès als seus més de 20 voluntaris disposar de 42 càmeres de trampeig fotogràfic funcionant de manera simultània en diferents punts de la Catalunya Central, amb el principal objectiu de descobrir noves característiques de l'espècie i intentar detallar les localitats on habita actualment.

Per facilitar l'assoliment d'aquest objectiu, seria molt interessant que les persones que tinguin imatges de possibles gats fers es posin en contacte amb el projecte (info@gno.cat); tota informació serà valuosa per conèixer a quins racons de casa nostra podem trobar encara aquest felí tan desconegut.

OPINIÓ

Vicenç Bigas

El nom de les coses

En l'obituari que els companys d'EL 9 NOU em van encarregar arran de la mort de Carles Capdevila, amb qui vaig compartir moltes hores a la revista del poble, l'emissora municipal i en altres projectes personals i professionals, hi deia que davant la intenció de l'Ajuntament de recordar-lo d'alguna manera, no hi havia millor homenatge possible que dedicar-li l'institut que reclamaven els pares dels alumnes dels Hostalets de Balenyà. Per a qui vulgui continuar llegint aquest article vagi per endavant, doncs, la meua opinió sobre la controvèrsia suscitada pel canvi de nom de l'escola del poble, un cop el conseller Bargalló la va visitar per anunciar que no hi hauria un segon centre de Secundària al sud d'Osona però sí un institut escola, que ara deixarà de dir-se Joan XXIII. La decisió, adoptada per la comunitat escolar, sembla raonable en una escola laica que si en el seu dia no es va batejar com a Miquel Bosch i Jover és perquè al poeta ja se li havia dedicat la plaça de l'església, on va viure fins a la seva mort, el 1960. En aquell moment es va aprofitar per posar a l'escola el nom del papa del Concili Vaticà II, mentre que posteriorment Bosch i Jover seria recordat a l'institut que es va crear a Artés, on va viure des dels 6 anys fins que va marxar a fer de mestre.

El cas és que els grups polítics que

estan a l'oposició, ERC i Sumem per Balenyà (el que fins ara era la llista del PSC), creuen que canviar el nom de l'escola és una decisió prou rellevant com per organitzar una consulta popular i, per tant, molt més que, per exemple, canviar l'ajuntament de lloc. I també troben precipitat fer el canvi ara tot i que fa dos anys i mig que se'n parla. Tampoc sabem si consideren que el record de qui sempre va exercir d'hostaletenc orgullós mereix algun reconeixement al seu poble i que doni

Troben precipitat fer el canvi ara tot i que fa dos anys i mig que se'n parla

nom a l'estudi de ràdio de la Universitat de Vic, a la sala de reunions de la Facultat d'Infermeria de la Universitat de Girona i a uns premis dedicats a l'educació i a la cura de les persones instituïts pel diari *Ara*, que va fundar, ja n'hi ha ben bé prou. Certament, tampoc se m'acut ara mateix ningú del poble que en el seu enterrament sigui capaç de convocar el president de la Generalitat, un conseller, la secretària general del mateix partit que ara no ho veu clar, el president de l'ANC i una trentena de

figures de la comunicació líders d'audiència amb els seus respectius programes o columnistes de prestigi.

En posar noms a les coses sempre hi ha el perill de caure a buscar rèdits electorals i no em sembla que dedicar una escola institut al creador del programa *Eduqueu les criatures* sigui el cas. Quan governava Independents per Balenyà van córrer a posar el nom de Josep Espoña –jutge de pau que va morir, sembla, víctima d'un error mèdic– a un solar mal engiponat que s'havia de convertir en la futura plaça central del poble. La decisió va passar pel ple i no la va pas qüestionar un regidor que ara torna a ser al consistori. Amb el temps, aquella plaça l'acabaria inaugurant un altre alcalde, Tomàs Girvent, que en aquell mateix mandat va utilitzar idèntic procediment per posar al camp de futbol que acabaven de remodelar el nom de Joan Serra, amb qui havia compartit militància a Unió abans de presentar-se pel PSC. No consta que llavors la decisió es consultés al Patronat d'Esports com ara ha resultat vinculant l'opinió del Consell Escolar, encara que la contribució de Serra a l'At. Balenyà, del qual va ser el primer president, és innegable. Com també ho va ser la de Carles Capdevila pare, a qui res li faria més il·lusió que l'institut escola portés el nom del seu fill.

Carles Duarte

Badia i Margarit, ciència i passió

La ciència requereix rigor, però també passió. N'era conscient Antoni M. Badia i Margarit, que va saber il·luminar la seva impressionant obra acadèmica amb la consciència d'assumir una responsabilitat important per a la continuïtat i la projecció de la llengua catalana. En Badia i Margarit conflüen la intel·ligència inquieta, l'anhel de fer progressar el coneixement i l'estimació profunda pel país. Home de conviccions fermes i d'esperit dialogant, va assumir la tasca exigent de mantenir la flama dels estudis sobre el català en una universitat que, un cop acabada la Guerra Civil, havia quedat en mans franquistes i greument afeblida per la pèrdua d'alguns dels seus membres més destacats. Amb Pompeu Fabra i Joan Coromines a l'exili i altres personalitats allunyades de les aules universitàries, Badia havia d'entomar des de la Universitat de Barcelona, com a catedràtic que en va ser des de 1948, el repte de vetllar per la preservació i la continuïtat del llegat de Fabra. En van ser fruit la *Gramàtica*

històrica catalana de 1951 o la *Gramàtica catalana* en dos volums de 1962, dues obres fonamentals. Però més enllà d'aquestes publicacions de referència, la seva petjada va ser decisiva en dos aspectes claus. D'una banda, la vocació de fer escola, d'impulsar noves generacions de filòlegs dedicats a l'estudi de la llengua catalana, des d'una mirada integral sobre el fet lingüístic, oberta a la incorporació d'enfocaments metodològics innovadors i a les tecnologies emergents. De l'altra, la projecció internacional de la llengua catalana, un àmbit on Badia va excel·lir d'una forma singular. Recordem que va ser professor en universitats de França, Alemanya o els Estats Units, que va ser el principal responsable l'any 1953 de l'organització a Barcelona del VII Congrés Internacional de Lingüística Romànica o que va arribar a exercir entre 1966 i 1971 la presidència de la Société de Linguistique Romane.

Capdavanter en la recerca sociolingüística, va presidir entre 1974 i 1991 el

Grup Català de Sociolingüística. I al costat del professor Joan Veny va emprendre l'ambiciós *Atlas Lingüístic del Domini Català*. Badia, a més, mai no es va desentendre del seu compromís cívic. Ho veiem ja als anys seixanta amb els articles que escrivia per a *Serra d'Or* o *Cuadernos para el Diálogo*, revistes que durant el franquisme i a contracorrent apostaven per la catalanitat i la democràcia, o amb l'assumpció del rectorat de la Universitat de Barcelona (1977-1986) en un període tan complex com el de la Transició. Distingit amb la Creu de Sant Jordi, el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes o la Medalla d'Or de la Generalitat, els qui vam tenir el goig de ser-ne alumnes i col·laboradors, en valorem l'excel·lència acadèmica i la qualitat humana i ens sentim units per una gratitud pel molt que en vam aprendre i per la contribució formidable que va fer a la reconstrucció i al relleu de la nostra vida col·lectiva. Ara que fa cent anys del seu naixement, cal fer-ne memòria.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

Una societat atemorida

Vivim en un món cada vegada més inestable. El globalisme més que proporcionar-nos seguretats el que fa es convertir qualsevol episodi local en un problema potencialment mundial. El tema de la malaltia contagiosa del coronavirus resulta lògicament preocupant pel seu caràcter letal, per la falta de medicació totalment efectiva per combatre'l i per la capacitat d'estendre's que té, però, probablement, el pitjor és la psicosis col·lectiva que està generant. En una societat enormement urbanitzada i amb una mobilitat de gran part de la gent exagerada, les possibilitats que noves malalties es converteixin en epidèmiques i afectin bona part del món resulta una cosa ben plausible. Les prevencions exagerades que es fan al món occidental, amb la suspensió del Mobile Worl Congress de Barcelona, no fan sinó generar una mena d'histèria col·lectiva que, a banda d'accentuar l'aïllament individualista de viatgers i habitants de moltes ciutats, ja comença a donar lloc a les primeres reaccions xenòfobes en forma d'evitar la relació amb ciutadans immigrants orientals, com si pel fet de pertànyer a un continent o a una ètnia ja se sigui de natural sospitós de ser portador de la infecció. El nom, l'origen de la incubació i la transmissió cap als humans converteix en més sòrdida una malaltia que ens resulta desconeguda i exòtica.

Resulta paradoxal que en una societat dominada pel coneixement tecnològic, la vulnerabilitat sigui cada vegada més gran. Hem desenvolupat coneixement i productes que ens fan més indefensos i sentir-nos més desarmats i desvalguts. Sabem que hem creat una capacitat ingent de generar elements patògens. Apareixen virus cada vegada més resistents per la mutació que produeix l'ús i abús de productes farmacèutics en una societat exageradament medicalitzada i addicta als fàrmacs. Consumim constantment antibiòtics i no especialment de manera conscient, ja que les seves traces són presents a les aigües i a una bona part de la cadena alimentària, i molt especialment en aquells productes que tenen origen animal. Posar sota control les noves malalties és i serà el gran repte del coneixement medicosanitari en un món interconnectat en el qual els temors i els terrors es difonen i ens afecten de manera immediata. Curiosament, l'accés automàtic a la informació i el coneixement no ens tranquil·litza socialment, sinó que en la mesura que de tot se'n pot fer espectacle i mercaderia acabem per ser víctimes de rumors, invencions, fantasies o *fake news*. Talment com en el desinformat passat. La història parla de la *grand peur* que es va produir a la França d'abans de la Revolució de 1789, feta de notícies falses,

fam, inseguretats i temences ancestrals.

El sociòleg alemany Ulrich Beck va tipificar fa uns anys el que en deia "la societat del risc global" per referir-se als nostres temps. Creia que en la societat moderna hipertecnològica i aparentment integrada i segura, els riscos socials, polítics, econòmics, industrials i mediambientals tendeixen cada vegada més a escapar del control i protecció de les institucions, que resulten incapaces d'evitar fenòmens que, de fet, són imprevisibles tant en el desencadenament com en els seus efectes. Tants esforços per fer-ho tot mesurable i previsible no han fet sinó retornar i encara de manera més profunda les nostres societats a la incertesa. Qualsevol esdeveniment local pot tenir efectes demolidors en la confiança i els comportaments globals. L'atemptat de les Torres Bessones va afectar l'estat d'ànim de tot el món i ens va retornar als temps dels temors i les inseguretats. Els esdeveniments únics no són previsibles ni la reacció de les societats cap a ells. No hi ha algorisme que pugui preveure els fenòmens meteorològics extrems que ens afecten cada vegada més, ni sobtats moviments migratoris o bé la irrupció d'una nova malaltia. Habitar un món global deu tenir coses bones, però de moment a la majoria de la gent ens ha convertit en més pobres i més vulnerables.

Llorenç Capdevila

DE REÜLL

Atrapats a la xarxa

És possible que, per primera vegada en la història de la humanitat, en comptes de trobar-nos amb joves que s'emmirallen en els pares (i que, un cop passada l'etapa rebel, intenten seguir els seus passos), siguin justament els fills els qui s'hagin convertit en model a imitar pels seus progenitors. Feu, si no, un tomb pels comptes d'aquells a qui seguïu a Instagram. Cada vegada més, les imatges que compartim els qui tenim més de quaranta anys s'assemblen a les que penjen els nostres fills: fotografies amb els amics, en un concert, a punt per anar de festa, a la platja, amb un paisatge espectacular de fons, en un restaurant, bevent vi amb copes altes i menjant plats d'alta gastronomia, amb posat alegre o deliberadament lènguid, amb aire desenfadat i falsament espontani... A la projecció hipòcrita de la pròpia imatge que acostumen a representar les xarxes a totes les edats, en el cas de molts adults s'hi ha d'afegir un important nivell d'imma-

duresa.

Les xarxes exhibeixen la imatge que volem oferir de nosaltres. Per això sempre ens mostrem alegres, satisfets, orgullosos, elegants, amb estil, interessants... Com si a la nostra vida no hi hagués dies grisos, àpats ensopits, moments de profunda tristesa, paisatges monòtons i avorrits o rostres amb faccions poc agraciades quan ens llevem cada matí. I això, que Instagram projecta des del punt de vista estètic, Twitter ho fa en el camp intel·lectual, per tal que qualsevol es pugui presentar com a ocurrent, lúcida i sagaç. Tothom es pot batre amb tothom i opinar sobre qualsevol cosa. En el fons, Twitter és ple de tertulians frustrats, comedians fracassats i poetes de pa sucats amb oli que pretenen oferir la imatge d'opinatadors brillants, còmics aguts o creadors de bellesa a través del llenguatge. Quan els joves (aquests a qui ara queda bé anomenar *millennials* i que segurament són menys ximples

i menys superficials del que ens pensem) es van adonar que els pares preteníem compartir els seus espais a les xarxes, van abandonar Facebook i van buscar alternatives on poguessin exhibir-se sense la supervisió d'una generació de pares amb síndrome de Peter Pan, adults que ens pensem que som moderns perquè pengem frases de Paulo Coelho i que ens sentim el melic del món quan, el dia del nostre aniversari, rebem centenars de felicitacions, sense pensar que molts ens feliciten per inèrcia (perquè els ha aparegut un missatge que diu que avui és el nostre aniversari i ho fan amb tothom) i alguns potser ho continuaran fent quan siguem morts. Perquè nosaltres morirem, però el nostre perfil a la xarxa perviurà (si més no, mentre sigui tan complicat com ara gestionar una mort digital) i sempre hi haurà algun despistat que, cada any, ens continuarà desitjant que passem un dia molt feliç.

LLIBRES

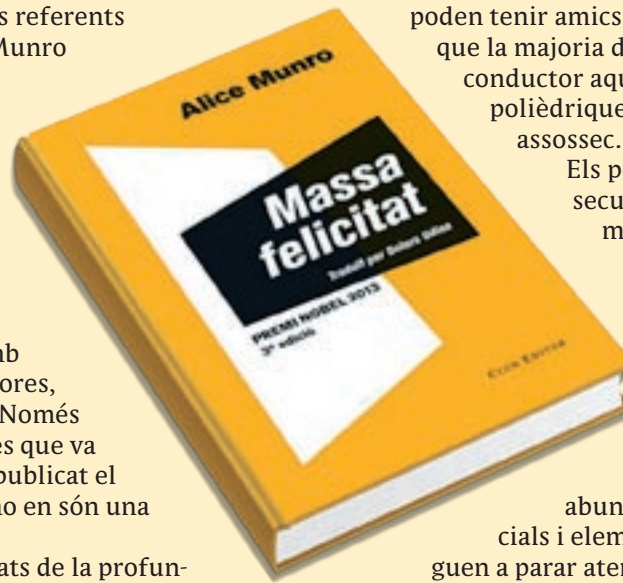
CRÍTICA LITERÀRIA

Miquel Erra

Entre la soledat i la incomprensió

Considerada un dels grans referents del conte modern, Alice Munro (Wingham, 1931), mereixedora del Premi Nobel de Literatura l'any 2013, ha estat qualificada per alguns crítics com la Txékhov canadenc. I ho ha estat, entre d'altres, per la seva capacitat d'explorar les complexitats humanes amb unes històries commovedores, aparentment accessibles. Només aparentment. Els 10 contes que va aplegar a *Massa felicitat*, publicat el 2009 (en català el 2010), no en són una excepció.

Els seus relats, impregnats de la profunditat emocional d'una novel·la, s'acostumen a ambientar al seu comtat natal d'Huron. La majoria no segueixen una narració lineal; tots inclouen nombroses retrospeccions i prospeccions, que transporten els lectors endavant i endarrere en el temps. Si hi ha un tema de fons recurrent en els contes de Munro, i en especial a *Massa felicitat*, és el desacord. La soledat i la incomprensió planen en la majoria dels personatges, també en aquells que

poden tenir amics, amants o cònjuges. I és que la majoria dels contes tenen com a fil conductor aquestes relacions familiars polièdriques, sovint marcades pel desassossec.

Els personatges, principals i secundaris, s'afecten mútuament, es fan mal els uns als altres, però a voltes no acaben d'entendre el perquè ho fan.

Resulta admirable la capacitat de Munro per construir aquests petits mons familiars, sempre obscurs i opacs, on abunden els detalls circumstancials i elements accessoris que obliguen a parar atenció. Remarcable, també, l'habilitat tècnica i psicològica amb què l'autora mou aquests personatges, que sovint caracteritza a través de les seves accions i els seus pensaments. Llegir Munro no és una lectura fàcil. Endinsar-se en cada un dels 10 contes, tots molt llargs, requereix de pausa i concentració. Alguns d'ells et corprenen –destacaria *Cara, Joc de nenes* o *Doree*–, però d'altres poden arribar a deixar-te una certa sensació de fredor.

MASSA FELICITAT

Autora: Alice Munro
Editorial: Club Editor
Lloc i any d'edició: Barcelona, 2010
Nombre de pàg.: 314

Pere Martí i Bertran

Exilis d'abans i d'ara

Cossetània Edicions, de Valls, va publicant l'obra completa d'Artur Bladé Desumvila (Benissanet, 1907- Barcelona, 1995), un periodista i escriptor massa desconegut fora de les Terres de l'Ebre. Com tants intel·lectuals catalans, l'any 1939 es va haver d'exiliar. Primer ho va fer a França i després a Mèxic, on va viure fins al 1961, en què va retornar a Catalunya. Dels 13 volums que ara com ara té la seva Obra Completa, quatre formen l'anomenat "Cicle de l'exili". El darrer, titulat *Memòries de l'exili mexicà (1943-1956)* (2017), és un extens volum de gairebé sis-centes pàgines, en què Bladé hi parla una mica de tot, amb un prosa rica i amena: d'altres exiliats, com Josep Carner, Pere Calders, Joan Sales, Agustí Bartra...; de picabaralles entre els partits, que ens recorden massa situacions presents; de les notícies que arriben d'Europa i de Catalunya, sobretot de morts, algunes molt sentides, com les de Pompeu Fabra o Rovira i Virgili, tot i que també n'hi comenta d'internacionals, com les de Gandhi, André Gide o Pío Baroja; del Mèxic que l'acull, però que li resulta tan diferent i allunyat de la seva terra, que no s'hi acaba d'adaptar; de

temes familiars carregats d'humanitat; etc., etc., etc. Un aspecte, però, me n'ha cridat especialment l'atenció, perquè m'ha fet pensar en altres exiliats que, a ple segle XXI, encara tenim els catalans: la duresa de l'exili, l'enyorament en alguns moments insuportable, els dubtes i els desànims... Frases com aquestes que cito tot seguit m'han arribat al moll de l'os i m'han fet pensar que els nostres exi-

liats d'ara, per molt que facin el cor fort, per molt que els veiem decidits i lluitadors, també han de tenir molts moments com els que tenia Artur Bladé, a Mèxic. Per això els hem de fer costat en tot moment, per això han de sentir el nostre escalf permanent, perquè aquesta llunyania, aquest desarrelament se'ls facin com menys punyents i dolorosos millor.

Algunes de les frases que més m'han cridat l'atenció, des d'aquest punt de vista, han estat les següents:

"Sempre aquell que se sacrifica val més que aquells pels quals se sacrifica." (Cita textual d'André Gide, ens diu el mateix Bladé) (pàg. 291)

"Seguirem la tasca i l'esperança, cada dia més tasca, cada dia amb menys esperança." (Reflexió arran de la notícia de la mort de Pompeu Fabra) (pàg. 307)

"No sé per què (és a dir, massa que ho sé) la mort a l'exili em sembla una mort per partida doble." (pàg. 542)

"Aviat tornaré a veure el mar entre els olivers i sentiré l'olor dels pins i del fonoll. La garbinada m'agombolarà els cabells i em posaré un bri de timó a la boca i caminaré pels camins inoblidables." (pàg. 572)

I acabo amb l'epitafi que ell mateix va escriure, que trobem a la seva tomba al cementiri de Benissanet, a la Ribera d'Ebre, i que és una mostra de com de difícil és recuperar els anys perduts per causa dels intransigents, dels feixismes, de tots aquells que condemnen els qui pensen diferent: "Exiliat, anà a Mèxic, / retornà a la terra natal, / visqué en un temps trist, / morí sense recança." Malgrat tot el que va fer en tornar a Catalunya (fundador i president del Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre, col·laborador de diversos mitjans, autor d'obres molt diverses...) i malgrat els reconeixements que rebé (Creu de Sant Jordi, nom per a la biblioteca de Flix...) "morí sense recança".

No oblidem un home com Artur Bladé Desumvila, perquè gràcies a persones com ell som on som i encara no hem estat fagocitats per una llengua i una cultura que alguns creuen, i ens volen fer creure, superior.

MEMÒRIES DE L'EXILI MEXICÀ (1943-1956)

Autor: Artur Bladé Desumvila
Editorial: Cossetània Edicions
Lloc i any d'edició: Valls, 2018
Nombre de pàgines: 592

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

107

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

Diverses maneres de dir 'desagradar'

Com vam veure la setmana passada, hi ha moltes maneres de dir el concepte *agradar*, que depèn en part del moment, del registre i del que realment vulguem comunicar. Avui veurem justament el contrari: el *desagradar*. Massa sovint els parlants de qualsevol llengua repetim les mateixes paraules. En la llengua parlada informal potser no fan gens de mal a les orelles, ara, en la llengua escrita o en l'oral formal s'ha de tenir més cura i tenir un repertori més ampli, ja que, si ens hi fixem bé, en la nostra llengua tenim diverses maneres d'expressar aquest concepte.

En un registre culte es pot trobar el verb *desplaure*: "Aquest concert em va desplaure d'allò més; no hi havia gens d'harmonia". Quan no ens agrada gens

una cosa o un ésser animat, es pot dir també: "Odio el reggaeton" o "m'avorreixen les matemàtiques" o bé "detesto la mala educació". Les paraules *abominar* o *execrar* les reservariem en registres molt més cultes, com també la locució *tenir aversió a*: "Tinc aversió a les sèries de crims". En la llengua més corrent solem dir: "M'empipa/Em molesta que fumis a casa".

En canvi, en registres molt informals diríem "em carda/fot fàstic veure cagarades de gos pertot arreu" (*cardar* és típic de parles del nord de Barcelona i de les comarques de Girona). També és freqüent de sentir: "No em mola gens/gota l'estiu". Cal dir que el verb *molar*, en aquest sentit, és pres del castellà col·loquial i de moment no el trobareu al DIEC.

ENGLISH IN A BITE

ANGLÈS

A rose by any other name would smell as sweet

CATALÀ

La rosa no deixaria de ser rosa, i faria la mateixa dolça flaire, malgrat que tingués un altre nom

To celebrate the most **romantic day** of the year (at least in English-speaking countries), we have prepared this **Valentine's Day quiz** for you to put your Valentine's knowledge to the test.

Per celebrar el **dia més romàntic de l'any** (almenys als països de parla anglesa) i posar a prova els teus coneixements sobre l'amor, hem preparat el següent test del **Dia de Sant Valentí**.

- 1 Which famous playwright wrote the line "a rose by any other name would smell as sweet"?
- 2 Which group sang about a "Crazy Little Thing Called Love"?
- 3 Who was the Roman goddess of love?
- 4 What does mean?
- 5 If you were born on Valentine's Day, what star sign would you be?
- 6 Which fruit is also known as a love apple?
- 7 What does the Latin phrase *omnia vincit amor* mean?
- 8 Nowadays we associate love with the heart. In medieval times, which organ was associated with love?
- 9 Which Roman festival did Valentine's Day originate from?
- 10 St Valentine is also the patron of which occupation?
- 11 The name of the city Ashgabat means "city of love". In which country is it?
- 12 Who is said to be responsible for the Saint Valentine's Day massacre of 1929?

Les solucions de la setmana anterior:

- 1 j; 2 f; 3 o; 4 h; 5 k; 6 a; 7 l; 8 m; 9 c; 10 b; 11 i; 12 g; 13 e;
 14 p; 15 n; 16 d

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Sagi Serra

JULIE DRISCOLL, BRIAN AUGER & THE TRINITY
'Sreetnoise'
RCA Records, 1969

Streetnoise és una demostració de talent musical especial per la seva singularitat i originalitat. Julie Driscoll, Brian Auger i The Trinity van deixar el millor de cadascú en aquest disc. Van fer uns quants discos més, alguns amb col·laboracions d'altres músics, però cap arriba a la genialitat d'aquest. És una obra mestra diferent a la majoria de grups que sonaven al final d'aquells 60 / començaments dels 70. Malauradament, avui dia poca gent se'n recorda. La principal característica d'aquesta banda d'excel·lents músics era el so únic que Brian Auger sabia treure dels teclats, sobretot de l'orgue Hammond. També la veu "multiregistes" de Julie Driscoll, una veu que atrapava des del rock més potent

a espirituals negres/blues amb una energia sobrenatural. Portava la veu al cos. Va començar a cantar en un club de jazz que el seu pare n'era el trompetista fingint 20 anys quan en realitat en tenia 16. Després es va casar amb Keith Tippett, pianista de King Crimson. La banda la completaven Clive Toli Thacker, bateria i David Lobs Ambrose, baix. D'aquest disc és imprescindible escoltar "Take Me To The Water", "A Word About Colour", una de les millors versions que s'han fet de "Light My Fire", de Jim Morrison, i l'apoteòsica "Flesh Failures (Let The Sun Shine In)".

NOTES

Joanjo Bosk deixa la cançó i tornarà al rock dur

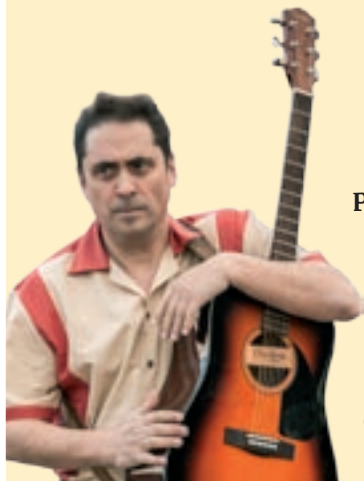
Sorpresa a l'Empordà. El músic i activista Joanjo Bosk ha anunciat que aparcarà la seva faceta de cantautor per tornar als orígens i liderar de nou una formació de rock dur. Bosk, que va ser el cantant dels grup de heavy metal Aspid des del 2000 i fins al 2005 (moment en què es va dissoldre el grup), va debutar el 2007 en solitari amb *Después de todo*, un disc on encara apostava pel rock. A partir de llavors, però, el cantant de Figueres va editar tres discos i dos EP sempre vinculat a la cançó d'autor. El comiat de Bosk com a cantautor tindrà lloc en dos concerts a Menorca els dies 27 i 28 de març en el marc del festival Barnasants. A partir de llavors, començarà a esmolar les eines per tornar al rock dur. Aquest retorn metàl·lic, però, de moment no té data.

Sense entrades pel Canet Rock

Encara falten cinc mesos pel Canet Rock d'enguany i ja no queden entrades. Aquesta setmana el festival ha penjat el cartell de *sold out* al més pur estil Txarango just quan feia uns dies que s'havia fet públic el cartell definitiu. Així, a part dels ja anunciats Manel, Oques Grasses, Doctor Prats i Els Amics de les Arts, el festival també comptarà amb les actuacions de Sopa de Cabra, Itaca Band, Roba Estesa, Miquel del Roig, Lildami, Miki Núñez, JazzWoman, Cesc, No Logo (hereus d'Aspenat) i Ciudad Jara. El festival, com ja és habitual, es farà al Pla de la Sala de Canet de Mar el dia 4 de juliol.

EL TEST Dani Trabal

Primer grup del qual vas formar part? Blue Flame Six al 1982, érem una colla d'amics quasi sense instruments però amb molta cervesa. El primer grup seriós va ser Faraones cap al 1985. **Primer concert en directe?** El primer de debò va ser el 1988 a l'Hospitalet de Llobregat amb Faraones. **Primer disc que et vas comprar.** *Keep on Boppin'* dels The Boppers. **Quants discos tens?** Uns 150 LP, 20 singles i uns 200 CD. **Salva'n tres.** *Cerveza, chicas i Rockabilly*, de Rebellde; *Matchbox*, de Matchbox, i *Gonna Ball*, de Stray Cats. **Un concert (com a públic) per recordar.** Stray Cats a Badalona el 1982.

NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

ZUMBIDO LLAMPEC
'Temps intempestius'

De dret a barraca i sense cap tipus de manies. Així són i així sonen el trio osonenc Zumbido Llampec, una formació de punk-rock que es va morir el 2008 però que per sort va ressuscitar fa un parell d'anys i que ara ens regala un disc on hi brillen peces com "Fart", "Sóc un drogo" o "L'adoració al pollastre", un *hit* que ja havien gravat el 2007 en el seu primer àlbum, *Notes d'amor, odi i de tot*. El grup el formen Jordi Pradesaba Soci, a la veu i la bateria (a cada peça hi deixa la gargamella), Jordi Baltanàs a la guitarra i Ose Recio al baix. Uns monstres!

CIUDAD JARA
'Donde nace el infarto'

Ciudad Jara és el nou projecte del valencià Pablo Sánchez, líder, compositor i vocalista dels –de moment– extingits La Raíz. El debut consta de 12 cançons a mig camí entre el rock, el rap, el pop i flirtejos fins i tot amb el country o el funk. La nòmina de col·laboradors que participen a l'àlbum és generosa i va des de Rozalén o Panxo a La Vela Puerca, Colectivo Panamera, els mateixos La Raíz o el còmic i presentador televisiu Facu Díaz. Pel que fa a les cançons, brillen amb llum pròpia *Siglos de golpes*, *Bailé* o *La canción del pensador*, tota una declaració d'intencions.

SABOR DE GRÀCIA
'25 A: 25 anys / 25 años'

Els *rumberos* Sabor de Gràcia fan les noces d'argent i ho celebren amb un disc doble per satisfer tots els públics. El primer és en català, el segon en castellà i entremig també s'hi poden sentir frases en àrab, romaní o fins i tot una versió en *anglès* de "Hero", de Family Of The Year. Dels Sabor de Gràcia originals ja només queda Sicus Carbonell, el seu carismàtic líder, però l'energia continua sent la mateixa gràcies sobretot a la seva capacitat de regenerar-se i reproduir-se (textualment) constantment. Dos dels músics que toquen al disc són fills de Carbonell.

SOUND AND VISION

Solé / solemusic.cat

‘The Hacienda: com no gestionar un club’

En el tombant de les dècades dels 80 i els 90, a Manchester van passar algunes de les coses més excitants de l'últim terç del segle XX. Eren els dies de la vibrant escena Manchester, l'esclat de la cultura *rave*, l'adveniment de l'acid house a Chicago i el Balearic Beat a Eivissa, l'èxtasi i l'encimbellament del DJ com a superestrella de ple dret. Tot això va ecllosionar en un club arriscat i innovador que ja feia uns anys que preparava el terreny per convertir-se en la catedral de la nova revolució. *The Hacienda* avui és llegenda pels moviments musicals que va acollir i projectar... i també per ser un dels locals més catastròficament gestionats que es recorden.

El fet que *The Hacienda* durés 15 anys (1982-1997) és un miracle. Perquè quan descobreixes la mena de personatges que el portaven i com ho feien, et fas creus que aquell local no només resistís tant de temps sinó que pel camí s'erigís en un dels més famosos del món. Si voleu conèixer aquesta història, ho podeu fer de la mà d'un dels protagonistes, copropietari i víctima del club i, alhora, enamorat fins al moll de l'os de tot allò. Peter Hook, baixista de Joy Division i New Order, ho explica tot de forma divertidíssima a *The Hacienda: com no gestionar un club* (2009), editat en castellà aquest any passat.

The Hacienda va néixer com un producte de Factory Records, l'emblemàtic segell que posava per davant de tot els ideals artístics i filosòfics encara que aboquessin a la ruïna econòmica. El local no en va ser una excepció: era trencador, elegant, sofisticat (comen-

çant pel nom, pres d'un lema de la Internacional Situacionista) i directament inspirat en l'escena de clubs que ho estava petant a Nova York però a Manchester aquesta fórmula era massa avançada. Els números no sortien, de manera que els primers anys el club sobrevivia gràcies als diners de New Order, socis del projecte. Si ja és insòlit que un dels grups amb més èxit de la dècada no veiés ni un duro perquè tot ho engolien els deutes del seu local, encara és més insòlit que triguessin molt de temps a adonar-se'n. Aquest era el nivell.

Després d'uns inicis programant sobretot concerts, de mica en mica la música de ball es va anar apoderant del club, que va continuar apostant per la varietat i l'avantguarda i guanyant prestigi. I així va ser com el 1988, amb el Segon Estiu de l'Amor i l'apogeu de les *raves* i l'acid house, *The Hacienda* es va convertir en un fenomen internacional sense precedents. Lamentablement, en els anys que van seguir aquest èxit va atreure drogues, violència i crim organitzat, i els conflictes constants amb l'Ajuntament sumats a una gestió caòtica i plena d'errors propis d'aficionats van acabar amb el tancament definitiu del local.

Peter Hook va perdre una fortuna, ho va passar horriblement en molts moments i els últims anys del local van ser un malson de delinqüència i conflictes per a la ciutat. El més normal és que quan va tancar, ningú en volgués a sentir a parlar mai més. En canvi, Hook té sis baixos construïts amb fusta de la pista de ball de *The Hacienda* i la segona equipació del Manchester City actual llueix les característiques franges grogues i negres del club, com a homenatge.

Si llegiu el llibre, entendreu per què.

ELS MILLORS MINUTS DE LA NOSTRA VIDA

Gitanos amb gorres esmolades

El pentinat impossible de Cillian Murphy interpretant Tommy Shelby. Les gorres amb fulles d'afaitar a la visera per deixar cecs els seus rivals en les baralles. El cinisme de Tom Hardy com a cap d'una banda de facinerosos jueus. El *Red Right Hand* de Nick Cave and the Bad Seeds liderant una

rociosa selecció de cançons per acompanyar les imatges. L'ambientació realista i l'encaix històric en el primer tram de segle XX. El Birmingham industrial, brut, sexual, corrupte i emboirat. Però sobretot sobretot, l'Arthur Shelby Jr. primogènit de la família, un autèntic psicòpata banyat en alcohol d'alta graduació i rematat en esnifades de cocaïna que el converteixen en un animal irracional durant la major part del temps.

Tot això i molt més ajuden a convertir *Peaky Blinders* en una sèrie no només de culte, sinó també molt addictiva, on les dècades de bona feina televisiva en l'àmbit de les sèries denoten que els britànics van unes passes per endavant d'altres països. Creada i guionitzada per Steven Knight, el mateix escriptor que també va ocupar-se de la notable *Promises de l'est* dirigida per David Cronenberg, la sèrie acumula ja cinc temporades i en té com a mínim dues de

pendents. Explica la història d'un grup criminal format per una família d'ètnia gitana, que un cop acabada la Primera Guerra Mundial en la qual els seus principals caps van participar, veuen com el seu imperi creix exponencialment. En cada una de les tempo-

rades s'enfronta a diferents rivals, des de la policia fins als polítics feixistes, passant per l'IRA, la màfia italiana de Nova York o els exiliats russos.

L'argument sòlid de *Peaky Blinders* està reforçat per unes imatges de recurs on se'ls veu passejant pels barris baixos de Birmingham més eixarrancats de braços que de cames, i per una iconografia hereva de les pel·lícules de l'Scorseso o el De Palma més asfàtics. L'augment en la seva popularitat ha multiplicat l'audiència de la seva darrera temporada, tot just conclusa el setembre de l'any passat, i que per primera vegada va ser emesa ja pel primer canal de la BBC. A casa nostra la podem veure per Netflix i doblada al castellà, amb una fotografia tan reeixida que permet sobreposar-se a unes limitacions de pressupost prou evidents en escenes cabdals com la de les curses equestres. Una digna successora en un marc europeu de la fundacional *Los Soprano* o de *Boardwalk Empire*.

Dijous, 12 de setembre de 2013
La BBC Two estrena la sèrie *Peaky Blinders*

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

MALS VIRUS PER A L'ECONOMIA

La pitjor repercussió del coronavirus 2019 (2019-nCov) és òbvia: els milers d'infectats i centenars de víctimes mortals que ha provocat i, si no es trenca la tendència, continuarà provocant en les properes setmanes, si no mesos. Deixada clara aquesta premissa, hi ha aspectes colaterals que, si bé tenen una transcendència menor que el preu de vides humanes que s'està cobrant la malaltia, acaben afectant el dia a dia a tot el món. Perquè, com en tants altres casos, l'economia és una de les variables que es pot calibrar en aquest episodi tan global.

No és la primera vegada que un virus adquireix proporcions inimaginables. En els últims cent anys n'hi ha hagut de catastròfiques, com l'anomenada *grip espanyola*, que va colpejar un món ja prou deteriorat per la Primera Guerra Mundial. Aquella grip va causar milions de morts a tot el món, en particular entre població jove i, per tant, productiva. Malgrat que les dades de l'impacte econòmic no són concloents, les estimacions que s'han fet assenyalen una reducció del PIB del 0,4%.

Com és imaginable, el context ha canviat de manera dràstica. El món en general, i també l'econòmic, està molt més interconnectat i és més interdependent. Per no furgar més en la història de les pandèmies, només cal remuntar-se a l'any 2003. Va ser una de les primeres manifestacions del pes creixent que tindria la Xina en el comerç internacional. La síndrome respiratòria aguda i greu, coneguda com a SARS, va tenir una expansió menor que l'actual coronavirus, tot i que era clarament més letal. L'impacte en el PIB va ser de 54.000 (un 0,6% del PIB mundial) milions de dòlars, segons un informe del Banc Mundial que es considera el més rigorós sobre el fenomen. Algunes fonts eleven la repercussió fins a l'1%.

Encara pendents del que es pugui trigar a contenir l'epidèmia, les projeccions apunten que l'efecte econòmic serà encara més intens. Bàsicament, perquè en la dècada i mitja transcorreguda des de 2003, el pes econòmic de la Xina ha crescut espectacularment. Aquell 2003, la Xina representava un 4% del

PIB mundial, quatre vegades menys que el 16% actual i, més enllà de la consideració de fàbrica del món amb el que això suposa en exportacions, també és un comprador essencial un gran emissor de turístic.

Sota aquests paràmetres, han aparegut unes primeres estimacions que són tan diverses com els organismes que les emeten. Hi ha les pessimistes, les catastrofistes i les apocalíptiques. Si bé la posició més còmoda és la del Fons Monetari Internacional, que ha assenyalat que és massa aviat per conjeturar impactes, altres fonts sí que s'hi aventuren, amb un ventall que, cal dir-ho, és massa ampli per arribar a conclusions fermes: des dels 30.000 milions als tres milions d'euros. En el punt baix, és un impacte similar al de la guerra comercial entre els Estats Units i la Xina, d'aproximadament un 0,4% del PIB mundial. Però altres fonts, com un informe recent de la consultora Capital Economics citat a *La Vanguardia* ja assenyalen una repercussió més elevada: 280.000 milions d'euros, que multiplicaria l'impacte del SARS i que, de sobte, deixaria el planeta sense increments del PIB per primer cop en 34 trimestres.

Aquest impacte es produeix per la contracció de la demanda xinesa, un dels principals mercats internacionals, però també per l'efecte que pot

acabar tenint que la producció en un país que es considera la fàbrica del món es redueixi per l'absentisme, les dificultats per proveir les fàbriques i la menor demanda dels productes xinesos. Els mercats de primeres matèries ja han començat a detectar algunes conseqüències. Ha baixat el preu del petroli, fins a un 17%; el del coure, un 7%; el zinc ha tocat mínims dels últims quatre anys; també han baixat, menys intensament –al voltant de l'1%–, l'alumini o el plom. I més enllà d'aquestes evolucions de preu, també hi ha un impacte en el consum, per més que el comerç electrònic pugui contribuir a reduir la repercussió.

La nova emergència mundial posa de manifest que els mecanismes per prevenir que les malalties no afectin el més important –les persones– sinó també l'economia no han estat prou diligents. L'informe del Banc Mundial abans esmentat ja apuntava, el 2013, que les inversions per prevenir aquestes grans expansions virals són menys elevades que el cost que s'ha d'assumir un cop s'ha declarat algun brot epidèmic. No obstant això, la nova dècada arrenca amb una nova manifestació que la globalització està sotmesa a accidents.

En l'àmbit domèstic, es detecta una certa psicosis si s'atén al degoteig d'empreses que comuniquen que no participaran en el proper congrés de telefonia mòbil a Barcelona i que n'ha acabat forçant la suspensió. Certament, el missatge que han acabat donant aquestes renúncies contribueix poc a la confiança que la normalitat es restablirà pròperament.

Més enllà d'aquest episodi puntual, també és remarcable l'intercanvi comercial que mantenen Catalunya i la Xina, amb una balança comercial clarament favorable per al gegant asiàtic. Catalunya importa a la Xina per valor de 8.700 milions d'euros i hi exporta per valor de 1.500 milions. A més, hi ha 198 filials d'empreses catalanes a la Xina. Són magnituds que aconsellen mantenir-se atents a l'evolució de l'epidèmia, perquè no és gaire aventurat augurar repercussions econòmiques milionàries.

INDICADORS

Menor producció

L'índex de producció industrial (IPI) corregit d'efectes de calendari va disminuir el 2,6% interanual a Catalunya el desembre del 2019, segons dades de l'Idescat. Per grans sectors industrials, tots van registrar descensos, excepte els béns d'equipament, que van augmentar el 0,4%. Van baixar, en canvi, els béns intermedis (6,2%), els béns de consum (2,1%) i l'energia (0,2%).

Creixen els concursos

El nombre d'empreses que van presentar un concurs de creditors durant el 2019 a Catalunya es va situar en 1.946, segons dades provisionals de l'INE. En comparació amb les dades, definitives, de 2018, el creixement és del 3,2%, similar al de la resta de l'Estat, amb el 3,1%. L'augment es produeix més entre particulars i autònoms que entre societats anònimes i limitades.

ALEGRIA INTERIOR

Jordi Soler / jordi@alegriainterior.com

Mullar-se

No em faig a la idea de veure un bon cuiner que no s'hagi arremangat, embrutat les mans i escaldat la llengua més d'una i tres vegades per tal d'aconseguir el seu propòsit i esdevenir un crac en la seva matèria. I és que per avançar i arribar lluny a vegades cal posar-hi colzes o suar la samarreta, que es diu en llenguatge futbolístic.

Recordo un anunci dels de l'època de la tele en blanc i negre que per publicitar les bondats d'un detergent mostrava uns nens saltant damunt d'un toll d'aigua de forma totalment desenfrenada i esquitxant-se tota la roba. Les dues mares que els observaven feien el paper de policia bo i policia dolent. La primera, una mica escandalitzada, se sor-

prenia de la passivitat de la segona i aquesta, amb una expressió d'aquelles de tenir-ho tot controlat deia: "Deixa'ls que gaudeixin." Evidentment l'anunci acabava amb la roba planxada sortint de la rentadora al costat del pot de sabó. Segur que jo i molts altres nens de l'època devíem pensar que si fèiem el mateix la nostra mare no seria tan comprensiva.

Més enllà dels propòsits comercials de la història, i si sabem llegir entre línies, ens adonarem que aquesta petita anècdota ens està ensenyant la importància d'entendre que a vegades cal enfangar-se per trobar la felicitat o el propòsit que tinguem entre mans. Quan algú mostra un malestar reiterat i se centra només en els mals que aquest li provoca vol dir que es troba estancat en el nivell més superficial i que es pot passar tota la vida culpant al seu entorn de la seva infinita desgràcia. Si en lloc de lamentar-se decideix capbussar-se i exposar-se a trobar què hi ha a un altre nivell pot ser que l'experiència no sigui agradable o fàcil però de ben segur que se sorprendrà del que es pot descobrir sota la superfície.

Igual que passa amb un iceberg, la part que es mostra és només una petita porció de tot el que hi ha realment, la millor manera de desencallar una situació problemàtica, complexa i repetitiva és capbussar-nos i afrontar-la en la seva totalitat i des de la part més profunda. Una por de perdre quelcom important per nosaltres o un trauma adquirit fa anys normalment no venen acompanyats d'un rètol que els identifiqui i el diagnòstic de com tractar-los, però sí que poden provocar en nosaltres un estat permanent d'inseguretat, caràcter irritable o malestar físic.

Quan aquest malestar o incomoditat ens la provoca una conducta o un comentari d'una altra persona no ens enganyem, hi ha quelcom dins nostre que ressona amb allò que observem o que escoltem i cal fer un treball interior. Per molt desconsiderat i injust que sigui algú amb mi, això no té per què treure'm la son a les nits. Si ho fa, el missatge és clar, voldrà dir que ha arribat l'hora de mullar-se.

L'HORÒSCOP

Dhanna Astròloga

Del 17-02-2020 al 23-02-2020

ÀRIES: (Del 21/3 al 20/4)

Mart a la Casa X, inclina que iniciis algun projecte professional o que estableixis metes importants per la teva evolució. Imaginació exaltada, sobretot en els somnis.

TAURE: (del 21/4 al 20/5)

Tens interès en una persona, però ho guardes en secret. Especialment, si un dels dos ja té parella. Possibles desplaçaments, que en algun cas poden portar-te molt lluny.

BESSONS: (Del 21/5 al 20/6)

A la feina, potser caldrà tenir imaginació o cercar la desconexió per equilibrar el teu interior i no patir estrès. Mart a Capricorn, inclina a fer front a algun deute.

CRANC: (Del 22/6 al 21/7)

Mart per la Casa VII, activa el sector social. Si cerques parella, un soci o bé un col·laborador per dur endavant un projecte, es dona un bon període per dur-ho a terme.

LLEÓ: (Del 22/7 al 23/8)

Mart a Casa VI, inclina que el sector laboral es torni menys tranquil. Pots viure la competitivitat o experimentar canvis importants. La salut pot demanar una revisió.

VERGE: (Del 24/8 al 23/9)

Activitats de lleure, esport, jocs... poden ser un element de diversió amb la parella. Si algú t'agrada, poden donar-se oportunitats d'apropament i d'inici de relació.

BALANÇA: (Del 24/9 al 23/10)

Mart a Casa IV, activa el sector domèstic. Això pot ser obres a casa, un trasllat o haver d'enfrontar-se amb algun intrús. També es pot reprendre el contacte amb un familiar.

ESCORPÍ: (Del 24/10 al 22/11)

Pots estar verbalment incisiu i també molt actiu. Compte amb les discussions, sobretot amb els germans. Molta creativitat i inspiració, que voldràs compartir amb els teus.

SAGITARI: (Del 23/11 al 21/12)

Mart entra a la Casa II i pots posar més energia en cercar una nova font d'ingressos. Modifiques els teus valors i els defenses amb fermesa. Augment de la competitivitat.

CAPRICORN: (Del 22/12 al 20/1)

Mart al teu signe, et dona més capacitat per iniciar el que et proposis. Et mostraràs més resolutiu i possiblement necessites espais per a la desconexió i la relaxació.

AQUARI: (Del 21/1 al 19/2)

Amb Mart a Capricorn a la Casa XII, pots sentir que has d'atendre qüestions laborals o econòmiques que tenies aparcades. Pots interessar-te en com millorar el descans.

PEIXOS: (Del 20/2 al 20/3)

Un assumpte del passat retorna o tu el vas a buscar. Alguna cosa que queda per dir o per finalitzar, pot tenir lloc en aquests dies. El sector de l'amistat s'activa.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Salvany

'Judy'

De Rupert Goold

L'hivern de 1969, Judy Garland va actuar durant cinc setmanes a la sala The Talk of The Town de Londres. Judy va arribar a la capital britànica completament trencada, amb la veu deteriorada. Era incapaç de cantar pels nervis, amb la veu i la seva força disminuïdes.

Estava pràcticament arruïnada i la seva salut era molt fràgil. Als seus problemes amb l'alcohol s'afegia la seva addicció a les pastilles, que prenia des que era nena, quan treballava a les ordres de Louis B. Mayer a la Metro rodant *El màgic d'Oz*. Eren 30 anys de pastilles que la mantenien desperta o que intentaven trencar el seu insomni crònic. A més, Judy mantenia una agra disputa amb el seu tercer marit, l'empresari Sidney Luft, per la custòdia dels seus fills Lorna i Joseph. A Londres es va casar amb el que va ser el seu últim marit, l'empresari Micky Deans, amb qui va viure un breu període de felicitat.

A *Judy* ens presenten aquests últims mesos de vida de l'actriu. El film està inspirat en el musical teatral *End of The Rainbow*, però ha comptat també amb l'assessorament i els testimonis de la que va ser l'ajudant de Judy Garland durant aquelles setmanes, Rosalyn Wilder. La pel·lícula ha estat dirigida per l'escriptor i realitzador Rupert Goold, que ha volgut mostrar en el guió de Tom Edge en què es va convertir Judy Garland després de ser una estrella infantil.

Un *biopic*, una altra radiografia del món de l'espectacle. Renée Zellweger era des de nena

molt fan de Judy Garland però desconeixia totalment com van ser de durs els últims mesos de la seva vida. Ella mateixa canta les cançons més conegudes del repertori de l'estrella. Més que imitar, arriba a l'essència del mite. Ens mostra una dona fràgil i desesperada.

El film es converteix en un retrat sobre la seva decadència, encara que sense ser gaire crític amb el món del cinto que tant va contribuir al seu esplendor com a la seva posterior caiguda. Un paper amb el qual Zellweger ha guanyat l'Òscar a la millor actriu, que és el segon de la seva carrera. En el llargmetratge també s'apunta com Judy Garland es va convertir en una icona gai i la mítica cançó *Over The Rainbow* d'*El mag d'Oz* en un himne per a tots aquells que se senten marginats, diferents i que desitgen trobar una pau interior.

Interpreten l'obra de Peter Quiller la citada Renée Zellweger, Jessie Buckley, Rufus Sewell, Finn Eitrock, Michael Gambon, Bella Ramsey, Gemma Leah Devereux, Gaia Weiss... Judy Garland va morir a Londres el 22 de juny de 1969, sis mesos després que acabessin les seves actuacions, per una sobredosi de barbitúrics. Tenia només 47 anys. Telluride va ser el primer festival que va veure els fantasmes que impediaven a Judy pujar sencera a l'escenari. La seva inseguretat només podia acabar o alleugerir-se tornant a casa i trobant l'equilibri familiar. No va arribar a temps.

OFERTA CULTURAL

V. Bigas / T. Terradas

Sol Picó balla al Cirvianum

Sol Picó presenta 'One-Hit wonders'

Teatre Cirvianum, Torelló. Dissabte 15 de febrer, 21h.

La ballarina i coreògrafa Sol Picó recorre a la seva carrera artística com a teló de fons per despullar-se davant del públic en aquest projecte que es compon de fragments de les seves obres anteriors.

Concert doble a la Nau B1

El Petit de Cal Eril + Mazoni. Sala Nau B1 de Granollers. Dissabte 15 de febrer, 22.00.

La nova temporada a la Sala Nau B1 de Granollers comença aquest cap de setmana amb el doble concert d'El Petit de Cal Eril i Mazoni, que presentaran els seus nous treballs.

Namina actua a la Jazz Cava

Namina presenta 'Ens endurem el vent'

Jazz Cava de Vic. Dissabte 15 de febrer, 23h.

Ens endurem el vent és el nom del tercer treball de la cantautora moianesa Namina, que actuarà acompanyada de Xevi Matamala a la bateria, sintetitzadors i trompeta.

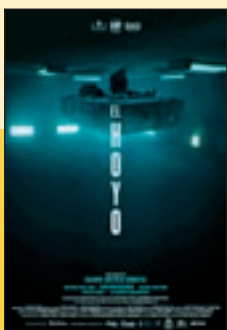
Un monòleg al Casino de Vic

'La idea d'Europa', de George Steiner.

Casino de Vic. Divendres 14 de febrer, 20.30h.

Òscar Intente interpreta acompanyat de l'acordionista Ferran Martínez aquest monòleg sobre la conferència "La idea d'Europa", de George Steiner, que ara acaba de morir.

CINECLUB

'El hoyo'

Espanya, 2019. Dir.: Galder Gaztelu-Urrutia. Un home desperta dins d'un espai hermètic d'aparença vertical. L'única peculiaritat és la presència d'una obertura al centre que es repeteix a tots els nivells i per a la qual un cop al dia baixa una plataforma amb un enorme banquet. Proporciona aliments als reclusos de totes les plantes i el sistema està pensat perquè si només s'agafa el que es necessita hi haurà aliments per a tothom.

CINECLUB VIC
18 de febrer, 21.30h
Cinema Vigatà

'La audición'

Alemanya, 2019. Dir.: Ina Weisse. Anna Bronsky és professora de violí en un institut de Secundària especialitzat en educació musical. Tot i l'oposició dels altres professors, l'Anna impulsa l'ingrés d'una alumna en qui detecta un talent singular i es compromet a ajudar-lo en la preparació de l'examen intermedi. Això fa que descuidi la seva família i el seu fill Jonas, a qui fa competir amb el seu nou alumne.

AC GRANOLLERS
14 i 16 de febrer, 19h
Cinema Edison
VO subtitulada

CINEMES

ADÚ

Espanya 2020. Dir. Salvador Calvo. Amb Luis Tosar i Anna Castillo. Drama. Un nen camerunès i la seva germana intenten arribar a Europa, fugint d'una mort assegurada. La seva història, la d'un pare i la seva filla a Àfrica i la d'uns guàrdies civils a Melilla estan predestinades a creuar-se.

AVES DE PRESA

EUA 2020. Dir. Cathy Yan. Amb Margot Robbie, Mary Elizabeth Windstead i Ewan McGregor. Acció, aventures. Harley Quinn i altres tres heroïnes, Canari Negre, Caçadora i Renée Montoya, han d'unir les seves forces per salvar una nena, Cass, del pervers rei del crim Màscara Negra.

BAD BOYS FOR LIFE

EUA 2020. Dir. Bilal Fallah i Adil El Arbi. Amb Will Smith i Martin Lawrence. Comèdia policíaca. Setze anys després de la seva última missió, els detectius Lowrey i Burnett han de posar en *pausa* la seva crisi dels quaranta quan arriba a Miami un perillós delinqüent.

EL ESCÁNDALO (BOOMBSHELL)

EUA 2019. Dir. Jay Roach. Amb Charlize Theron, Margot Robbie i Nicole Kidman. Drama. Basada en fets reals. L'enfonsament d'un dels imperis

mediàtics més poderosos i controvertits de les últimes dècades, Fox News, i com un grup de dones explosives que van patir el seu abús de poder van aconseguir ensorrar-ne l'home responsable: Roger Ailes.

FANTASY ISLAND

EUA 2020. Dir. Jeff Wadlow. Amb Michael Peña i Lucy Hale. Terror. L'enigmàtic Sr. Roarke fa realitat els somnis dels privilegiats hostes que van al seu ressort de luxe en una illa tropical. Però les seves fantasies es transformaran en malsons i els convidats hauran de resoldre el misteri que amaga l'illa per sortir-ne vius.

HASTA QUE LA BODA NOS SEPARE

Espanya 2020. Dir. Dani de la Orden. Amb Belén Cuesta i Àlex García. Comèdia romàntica. Maria és una noia que està a la trentena d'anys i es guanya la vida organitzant casaments. És feliç amb la seva vida sense lligams ni compromisos, però una nit té una aventura amb Carlos, el nòvio de la seva amiga d'infantesa, Alexia. Quan aquesta descobreix una targeta de Maria entre les coses de Carlos, ho interpreta com una proposta

de matrimoni i diu que sí.

JOJO RABBIT

EUA 2019. Dir. Taika Waititi. Amb Roman Griffin Davis, Scarlett Johansson i Sam Rockwell. Comèdia satírica. Jojo Rabbit Betzler és un nen solitari simpatitzant de les Joventuts Hitlerianes a qui li cau el món a sobre quan descobreix que la seva mare amaga una nena jueva a les golfes de casa seva. Amb l'ajuda del seu amic imaginari Adolf Hitler, un nen força idiota, haurà de superar aquesta situació enfrontant-se al seu fanatisme.

JUDY

Regne Unit 2019. Dir. Rupert Goold. Amb Renée Zellweger i Rufus Sewell. Drama biogràfic. L'hivern de 1968, trenta anys després de l'estrena d'*El mago de Oz*, la llegenda Judy Garland arriba a Londres per fer un seguit de concerts. Les entrades s'esgoten en pocs dies tot i tenir la veu i la força passades pel sedàs de l'edat. Mentre es prepara per sortir a l'escenari retornen els fantasmes que la van turmentar a la seva joventut.

LA DIRECTORA DE ORQUESTA

Països Baixos 2018. Dir. Maria Peters. Amb Christanne de Bruijn i Benjamin Wainwright. Drama. Antonia Brico somia ser directora d'orquestra, però ningú li fa cas per ser dona.

MALASAÑA 32

França 2018. Dir. Albert Pintó. Amb Begoña Vargas i Sergio Castellanos. Terror. La família Olmedo –matrimoni, tres fills i l'avi Fermín– se'n va del poble i s'instal·len al barri de Malasaña, a Madrid, cercant un futur més pròsper. Però el nou domicili els té reservada una sorpresa: no hi són sols...

PARÁSITOS

Corea del Sud 2019. Dir. Bong Joon Ho. Amb Song Kang Ho, Choi Woo Shik i Lee Seon Gyun. Comèdia. Tant Gi Taek com la seva família estan sense feina. Quan el seu fill gran, Gi Woo, comença a donar classes particulars a casa de Park, les dues famílies, que tenen molt en comú tot i pertànyer a dos mons totalment diferents, comencen una interrelació de resultats imprevisibles. *Parásitos* ha estat la gran triomfadora dels Premis Oscar 2020.

SÓLO NOS QUEDA BAILAR

Suècia 2019. Dir. Levan Akin. Amb Levan Gelbakhiani i Ana Javakhishvili. Drama. Merab és l'estrella de la Companyia Nacional de Dansa de

Geòrgia des que era molt jove. Però inesperadament apareix el carismàtic i despreocupat Irakli, que es converteix al mateix temps en el seu gran rival i en el seu objecte del desig.

SONIC, LA PELÍCULA

EUA 2020. Dir. Jeff Fowler. Animació. Sonic i el seu nou amic Tom Wachowski ajunten les seves forces per evitar que el malvat Dr. Robotnik faci servir els poders del petit eriçó per dominar el món.

VOLANT JUNTS

França 2019. Dir. Sam Mendes. Amb Nicolas Vanier. Amb Jean-Paul Rouve i Louis Vazquez. Aventures. Drama. Basada en fets reals. Un ornitòleg especialitzat en aus migratòries i el seu fill enganxat als videojocs i que no vol anar de vacances amb el seu pare s'ajunten en una aventura insòlita: guiar des de l'aire, amb un ultralleuger, una bandada d'ocells en perill d'extinció.

1917

Regne Unit 2019. Dir. Sam Mendes. Amb George MacKay i Dean-Charles Chapman. Drama bèl·lic. El 1917, al nord de França, dos soldats britànics reben una missió a primera vista impossible: lliurar contra rellotge un missatge amb l'objectiu d'evitar una emboscada que podria acabar amb una autèntica massacre.

CARTELLERA

CAMPRODON		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal Camprodoní	El traïdor	-	22.00	18.00 i 22.00	-
MANLLEU		Divendres	Dissabte	Diumenge	-
Casal de Gràcia	La directora de orquesta	-	-	19.00	-
RIBES DE FRESER		Divendres	Dissabte	Diumenge	-
Catalunya	La hija de un ladrón	-	19.00	-	-
RIPOLL		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Comtal	Operació Panda	-	-	17.15	-
	Parásitos	-	-	19.30	21.30
VIC		Divendres	Dissabte i Diumenge	Dilluns	Dimarts
Vigatà	1917	20.15	15.55 i 20.15	-	19.00
	Parásitos	17.50 i 22.10	15.50, 18.10, 20.10 i 22.30	-	19.10
	El escándalo	18.10, 20.10 i 22.30	15.50, 18.10, 20.10 i 22.30	22.00	19.15
	Gauguin en Tatí	-	-	18.40	22.00
	Òpera: Turandot 2020	-	-	20.30	-
	El hoyo	-	-	-	21.30 Cineclub
VIC		Divendres	Dissabte i diumenge	De dilluns a dijous	
Sucre	1917	18.10	18.10	21.40	
	Adú	18.00, 20.15 i 22.30	14.35, 18.00, 20.15 i 22.30	19.30 i 21.50	
	Aves de presa	18.15, 20.15 i 22.40	11.30 (dg.), 16.15, 18.15, 20.15 i 22.40	19.20 i 21.45	

Bad Boys For Life	20.20	15.50 i 20.20	19.15
Operació Panda	17.40	11.40 (dg.) i 15.10	-
Volant junts	-	16.50	-
Fantasy Island	18.20, 20.25 i 22.50	11.45 (dg.), 16.10, 18.20, 20.25 i 22.50	19.55 i 22.00
Hasta que la boda nos separe	20.40 i 22.45	11.55 (dg.), 16.20, 18.55, 20.40 i 22.45	19.45 i 22.00
Jojo Rabbit	23.00	23.00	21.50
Joker	18.25	18.25	19.45
Judy	20.20 i 22.15	20.50 i 22.15	19.45 / 21.55VOSE
Jumanji: siguiente nivel	20.30	11.45 (dg.) i 15.45	-
Las aventuras del Dr. Dolittle	17.30	11.40 (dg.), 11.20, 16.50 i 18.50	17.45
Malasaña 32	23.00	21.00 i 23.00	22.00
Sonic, la película	17.40, 19.20 i 21.10	11.30, 13.20, 15.40, 17.30, 19.20 i 21.10	17.30 i 19.05
Underwater	23.00	23.00	-

CARDEDEU		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dijous
L'Esbarjo	Las buenas intenciones	22.00	20.00	19.00	-
	La hija de un ladrón	-	-	-	21.00
	Premis VOC	-	18.00	-	-

LA GARRIGA		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Alhambra	Las aventuras del Dr. Dolittle	20.15	16.00 i 19.45	16.00 i 19.45	17.30
	El escándalo	22.00	17.45	17.45 VOSE	19.15
	1917	-	21.30	21.30	-
	Parásitos	-	-	-	21.15
	Festa del cinema infantil en català -	-	-	12.00	-

GRANOLLERS		Dv. ds. i dg.	Dv. i ds. golfa.	Dg. matinal	De dilluns a dijous
Ocine	Espías con disfraz	11.15	-	-	-
	Jojo Rabbit	16.00 / 22.15	-	-	15.45 / 22.15
	Malasaña 32	18.00 / 20.15 i 00.15	-	-	17.45 / 20.15
	Parásitos	20.00 i 22.30	-	-	19.45 i 22.10
	Sonic, la película	11.20, 16.15 i 18.15	-	-	16.00 i 18.00
	Las aventuras del Dr. Dolittle	20.30 / 17.15 / 11.30, 16.20 i 18.20	-	-	20.00 / 17.00 / 16.20 i 18.20
	Bad Boys For Life	22.30 i 00.40 / 18.00 i 20.15 / 00.15	-	-	22.00 / 18.00 i 20.15
	Aves de presa	11.45, 16.00, 18.10, 20.20, 22.30 i 00.30 / 23.40 / 19.30	-	-	16.00, 18.10, 20.20 i 22.30 / 19.30
	Sonic, la película	11.50 i 19.15 / 20.15, 22.15 i 00.15	-	-	19.00 / 20.15 i 22.15
	Mujercitas	21.15	-	-	21.00
	Volando juntos	12.00	-	-	-
	Sólo nos queda bailar	15.50	-	-	15.50
	1917	22.30 / 18.00	-	-	22.30 / 18.00
	Jugando con fuego	11.15 i 16.00	-	-	16.00
	Jumanji: siguiente nivel	18.00	-	-	18.00
	Judy	20.15	-	-	18.15
	Joker	22.30 i 00.40	-	-	22.30
	Fantasy Island	12.00, 16.10, 18.20, 20.30, 22.40 i 00.45	-	-	15.45, 17.50, 20.00 i 22.15
	Hasta que la boda nos separe	11.30, 16.00, 18.10, 20.20, 22.30 i 00.40	-	-	16.00, 18.00, 20.00 i 22.00
	Adú	11.45, 16.00, 18.15, 20.30 i 22.45	-	-	15.45, 18.00, 20.15 i 22.30
	Underwater	16.00	-	-	16.00
	Operación Panda	11.45 i 17.45	-	-	17.45
	Star Wars: el ascenso de (...)	21.30	-	-	21.30
	Frozen II	11.15 i 16.00	-	-	16.00
	El escándalo	12.00, 16.30, 18.30, 20.30 i 00.40 / 22.30 VOSE	-	-	16.30, 18.30 i 20.30 / 22.30 VOSE

GRANOLLERS		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dimarts	Dijous
Cinema Edison	Érase una vez... en Hollywood	21.30 VOSE	18.00	-	-	-
	The Audition	19.00 VOSE	21.00	19.00 VOSE	-	-
	La hija de un ladrón	-	-	-	20.00	-
	Festa del cinema infantil en català -	-	11.30	-	-	-
	Joker	-	-	-	-	20.00 VOSE

SANT CELONI		Divendres	Dissabte i diumenge	Dimecres
Ocine	Fantasy Island	18.15, 20.30 i 22.40	16.00, 18.10, 20.30 i 22.40	18.10, 20.30 i 22.40
	Cafarnaüm (VO)	20.30	-	-
	Bad Boys for Life	22.50	22.30	22.30
	1917	-	20.20	20.20
	Sonic: la película	18.30, 20.30 i 22.30	16.30, 18.30, 20.30 i 22.30	18.30, 20.30 i 22.30
	Aves de presa	18.10, 20.20 i 22.30	16.00, 18.10, 20.20 i 22.30	18.10, 20.20 i 22.30
	Las aventuras del Dr. Dolittle	18.15	16.15 i 18.15	18.15
	Hasta que la boda nos separe	20.15 i 22.15	20.15 i 22.15	20.15 i 22.15
	Adú	18.20	16.10 i 18.20	18.20

PASSATEMPS

SUDOKUS

AMIC

Ompli la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: mitjana

		6						
4					5		7	
1					4		6	8
				4	2		3	1
				1				
7	2		3	9				
8	9		6					3
	5		1					4
						5		

Dificultat: alta

		7	4					
	5			2				3
2		1		9	8			
9	1							
7	3			6			4	2
							3	9
			5	7		3		8
6				8			7	
					9	2		

MOTS ENCREUATS

Pau Vidal

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1							■					
2					■							
3		■								■		
4				■								
5								■				
6	■										■	
7						■						
8			■									■
9							■					
10					■				■			
11		■										
12				■						■		
13								■				

HORIZONTALS: 1. Material d'aquest que genera protestes. Castiga en una cel·la de Lampedusa, o de l'Elba / 2. Propina pel discòbol. Vaixell capaç de navegar de popa com una moto / 3. Final de curs. Escenaris construïts amb rara mestria. Límits del radiotelègraf / 4. Eremites abans d'esdevenir llegendes. En fan els gimnastes i els liberals que treballen / 5. Va a poc a poc però sempre cap a barraca. Per viure orientats a ponent / 6. Vacil·lació: es pot cantar el dubi-dubi a l'habitació? Trident desmanegat / 7. Arbre de les Filipines gros com un índex o un polze dels grossos. Durícia al peu d'en Duran Serrall / 8. Síntomes d'equimosi. No es pot partir per la meitat / 9. No és que faci gargots (perquè ho ha de deixar tot ben blanc). Amaga piles, però conté coses més delicades / 10. A tu et fa viure i al paraire el mata. Enemics d'Algunes Nocions. Nucli de tots els temes / 11. Obre la nevera. Antiga dansa que balla el veí a peu / 12. Penja a la paret de la galeria. Avorrit (i no pas per pesat). La cosa llatina / 13. Eixerit com el ferro ben treballat. Tan aviat s'omple d'avis com d'infants.

VERTICALS: 1. Remordiment d'haver mesclat els ocres malament. De tota la universitat és el despatx més desganat / 2. S'enfila bé. Tingui les arrels en l'extremisme. En Rock i en Roll / 3. Ple de bonys, com l'amo de la taverna. Marxa amunt perquè no té ni matèria / 4. Un soldat entre la tripulació. Fas un ús concloent de la persiana. A mig termini / 5. I al final. Tendència a fer règim?: no, antic reialme. Cefalòpode de coloraines / 6. Gargot que hauria fet el de la 9H. Valorada (més que menys) / 7. Endolcida pel mètode tradicional. Ahir vespre quan s'esfumava l'urbanita / 8. Té nombre atòmic 75 i va pujant. Carro per sostenir peces d'artilleria / 9. Desgràcies que generen oenagés a favor d'Egipte. Enganxades al motlle / 10. El sant al pot. És als al·lells com a la Schweppes la beguda isotònica. Per tot l'escaire / 11. La balena?: no, la vila murciana. Parenta pobre i exòtica del llimoner / 12. Amfibi de color blau clar. Gos de raça 'acompanyant d'en Pan'.

SOLUCIONS

8	7	5	1	3	9	2	6	4
6	9	3	2	8	4	5	7	1
1	2	4	5	7	6	3	9	8
5	4	6	8	1	2	7	3	9
7	3	8	9	6	5	1	4	2
9	1	2	7	4	3	6	8	5
2	6	1	3	9	8	4	5	7
4	5	9	6	2	7	8	1	3
3	8	7	4	5	1	9	2	6

Dificultat: alta

6	1	2	4	8	3	5	9	7
3	5	7	1	2	9	6	8	4
8	9	4	6	5	7	2	1	3
7	2	1	3	9	8	4	5	6
5	4	3	7	1	6	8	2	9
9	6	8	5	4	2	7	3	1
1	7	5	2	3	4	9	6	8
4	3	9	8	6	5	1	7	2
2	8	6	9	7	1	3	4	5

Dificultat: mitjana

13	T	R	E	M	P	A	T	L	L	A	R
12	A	R	T	O	D	I	A	T	R	E	
11	N	S	P	A	N	Y	O	L	E	T	
10	A	I	R	E	E	A	N	E	M	E	
9	G	U	I	X	E	R	E	S	L	I	P
8	E	O	I	M	P	A	R	E	L	L	L
7	D	I	T	A	S	D	U	R	A	L	L
6	E	O	I	A	C	I	O	E			
5	C	A	R	A	G	O	L	A	S	A	C
4	E	R	E	E	X	E	R	C	I	C	I
3	S	A	R	I	M	E	S	R	F		
2	O	L	O	L	A	N	O	T	O	M	
1	R	E	B	U	I	G	I	S	O	L	A